

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи танзими анъана ва чашну маросим дар Қумҳурии Тоҷикистон

(Ахбори Маҷлиси Олии Қумҳурии Тоҷикистон, с. 2007, №6, мод. 428; с. 2008, №6, мод. 448; с. 2010, №7, мод. 568; с. 2017, №5, қ.1, мод. 285, №7- 9, мод. 580)

(Қонуни ҚТ аз 18.06.2008 [№ 390](#), аз 21.07.2010 [№ 636](#), аз 30.05.2017 [№ 1428](#), аз 28.08.2017 [№ 1461](#), аз 25.06.2021 [№ 1792](#))

Қонуни мазкур бо тақозои рушди ҷомеа анъана ва чашну маросимро танзим намуда, ба ҳифзи арзишҳои асили фарҳанги миллӣ ва эҳтиром ба суннатҳои мардумӣ барои баланд бардоштани сатҳи иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ҳаёти шаҳрвандони Қумҳурии Тоҷикистон равона гардидааст (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мақсад, вазифа ва доираи амали Қонуни мазкур

1. Мақсади Қонуни мазкур аз ҳимояи манфиатҳои иҷтимоии мардуми Тоҷикистон, мусоидат барои паст кардани сатҳи камбизоатӣ ва гирифтани пеши роҳи харочоти зиёдатӣ, ки ба манфиатҳои иқтисодӣ ва фазои маънавии ҳаёти шаҳрвандон зарари ҷиддӣ ворид менамоянд, иборат аст. Қонун ҳамчунин барои таъмини ҳуқуқи озодиҳои шаҳрвандон ва тартиботи ҷамъиятӣ равона карда шудааст.

2. Вазифаи Қонуни мазкур танзими анъана ва чашну маросим дар асоси дастовардҳои фарҳанги миллӣ ва тамаддуни ҷаҳонӣ мебошад (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

3. Амали Қонуни мазкур ба мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо, сарфи назар аз тобеияти идоравӣ ва шакли моликият, ҳамчунин ҳамаи шахсони воқеӣ, новобаста ба вазъи иҷтимоӣ ва мансубияти миллиашон, сурат мегирад (Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

4. Ақаллиятҳои миллӣ дар доираи муқаррароти Қонуни мазкур дар баргузориҳои анъана ва чашну маросими суннатиашон озод мебошанд.

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

1. Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- анъана - маҷмӯи арзишҳои моддӣ ва маънавии мероси иҷтимоӣ фарҳангии ҷомеа ва ё гурӯҳҳои алоҳидаи ҷамъиятӣ буда, аз насл ба насл мегузарад;

- маросим - маҷмӯи амалҳои рамзие мебошад, ки муносибати шахсон ва гурӯҳҳои иҷтимоӣ ба падидаҳои муҳими ҳаёти фарҳангии ҷомеа муқаррар менамояд;

- ҷашн - таҷлили рӯйдодҳо ва ё санаҳои таърихӣ фарҳангӣ, ҷамъиятӣ, касбӣ ва оилавӣ мебошад.

Моддаи 3. Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санаҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санаҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣ, ки онҳоро Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад (Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 [№ 1428](#), аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

БОБИ 2. МАҚОМОТ ОИД БА ТАНЗИМИ АНЪАНА ВА ҶАШНУ МАРОСИМ ВА ВАКОЛАТИ ОНҲО

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

Моддаи 4. Мақоми ваколатдор оид ба танзими анъана ва ҷашну маросим

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

Иҷрои талаботи Қонуни мазкур аз тарафи мақоми ваколатдор, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад, амалӣ карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 21.07.2010 [№ 636](#)).

Моддаи 5. Комиссияҳои доимии маҳаллӣ

1. Ҷиҳати амалӣ намудани Қонуни мазкур дар назди мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо ва ҷамоатҳои шаҳраку деҳоти кишвар комиссияҳои доимии маҳаллӣ таъсис дода мешаванд.

2. Низомномаи комиссияҳои доимии маҳаллиро Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо ва ҷамоати шаҳраку деҳот тасдиқ мекунанд.

3. Низомномаи намунавии комиссияҳои доимии маҳаллиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 5(1). Комиссияҳои ҷамъиятӣ

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

1. Дар вазорату идораҳо, корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият ва шакли ташкилию ҳуқуқӣ, ки дар онҳо на камтар аз 30 нафар корманд фаъолият мекунад, комиссияҳои ҷамъиятӣ таъсис дода мешаванд(Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

2. Фаъолияти комиссияҳои ҷамъиятӣ тибқи Қонуни мазкур ва низомнома, ки аз ҷониби роҳбарони вазорату идораҳо, корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо тасдиқ карда мешавад, ба роҳ монда мешавад(Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

3. Низомномаи намунавии комиссияҳои ҷамъиятиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад.

4. Комиссияҳои ҷамъиятӣ риояи талаботи Қонуни мазкурро аз ҷониби кормандони вазорату идораҳо, корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо, ки дар онҳо таъсис дода шудаанд, назорат намуда, ҷиҳати пешгирии қонунвайронқунӣ дар ин самт тадбирҳои зарурӣ меандешанд(Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

5. Дар сурати ошкор намудани риоя накардани талаботи Қонуни мазкур комиссияҳои ҷамъиятӣ дар мӯҳлати се рӯз ба мақоми ваколатдор ва ё комиссияҳои доимии маҳаллӣ дар ин бора хабар медиҳанд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 6. Ваколати Мақоми ваколатдор ва комиссияҳои доимии маҳаллӣ оид ба танзими анъана ва ҷашну маросим

(Қонуни ҚТ аз 21.07.2010 [№ 636](#), аз 30.05.2017 [№ 1428](#), аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

1. Мақоми ваколатдор ва комиссияҳои доимии вилоятӣ, шаҳрию ноҳиявӣ ва ҷамоатҳои шаҳраку деҳот оид ба танзими анъана ва ҷашну маросим дорои ваколатҳои зерин мебошанд (Қонуни ҚТ аз 21.07.2010 [№ 636](#), аз 30.05.2017 [№ 1428](#), аз 28.08.2017 [№ 1461](#)):

- назорат оид ба танзими анъана ва ҷашну маросим тибқи талаботи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- таҳияи тавсия ва дастурҳои амалӣ барои камхарҷ гузаронидани ҷашну маросим (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- фаҳмондани талаботи қонунгузорӣ ва додани тавсияҳо ба шахсоне, ки ҷашну маросимро мегузаронанд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- ба қайд гирифтани тўйи домодию арӯсӣ ва маросими азодорӣ, инчунин пешбурди омор дар ин самт (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- андешидани чораҳо чиҳати пешгирии риоя накардани талаботи Қонуни мазкур (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- таъмини ҳамкорӣ байни мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ оид ба танзими анъана ва ҷашну маросим ва ташкили корҳои маърифатӣ тарғиботӣ дар байни аҳоли (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- расонидани ёрии амалӣ ба райони маҳаллаҳо, шӯъбаҳои сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар танзими ҷашну маросим (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- табили адабиёти илмию оммавӣ оид ба танзими анъана ва ҷашну маросим (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#));
- талаб кардани маълумот дар бораи иҷрои санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба танзими анъана ва ҷашну маросим аз вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо, корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#), аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

2. Дар ҳолати риоя нашудани муқаррароти Қонуни мазкур Мақоми ваколатдор ва комиссияҳои доимии маҳаллӣ санади зарурӣ таҳия намуда, онро барои татбиқи чораҳои таъсиррасонии ҳуқуқӣ ба мақомоти дахлдор пешниҳод менамоянд (Қонуни ҚТ аз 21.07.2010 [№ 636](#)).

БОБИ 3. ТАНЗИМИ ҶАШНУ МАРОСИМИ РАСМӢ ВА ОИЛАВӢ

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

Моддаи 7. Ҷашнҳои расмӣ

1. Ҷашнҳои Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ваҳдати миллӣ, Наврӯз, Сада, Мехргон, идҳои

Рамазон, Қурбон ва дигар идҳо тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор мегарданд (Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 [№ 1428](#)).

2. Дар сатҳи давлатӣ ҳаши гирифтани санаи таъсиси корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳои давлатӣ, ҳамчунин зодрӯз ва ёдбуди шахсоне, ки ба давлат ва ҷамъият хизматҳои шоиста кардаанд, тибқи тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад (Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

3. Оростани зиёфати расмӣ ба муносибати таъйин шудан ба вазифаи давлатӣ, гирифтани рутба, унвон, мукофотҳои давлатӣ ва дараҷаҳои илмию таҳассусӣ манъ аст.

4. Дар рӯзҳои иди Рамазон ва Қурбон дастархони маънавӣ ва камхарҷи идона ороста шуда, ба исрофкорӣ ва зиёдаравӣ роҳ додан манъ аст (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 8. Зодрӯз

Ҳаши зодрӯз ба таври ихтиёрӣ танҳо дар доираи оила гузаронида мешавад.

Моддаи 9. Хатнасур

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

1. Хатнасур ба таври ихтиёрӣ танҳо дар доираи оила ва бе хизматрасонии санъаткорон гузаронида мешавад.

2. Хатна бо розигии падару модар аз рӯзи таваллуди писар то рӯзи бистуми баъди таваллуд дар муассисаҳои тиббии дахлдор бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ба таври роӣгон гузаронида мешавад.

3. Маърақаҳои номгузорӣ, гаҳворабандон, чиллагурезон, мӯйсаргирони тифл ва дигар маърақаҳои ба таваллуди кӯдак вобаста дар доираи оила, бе забҳи чорво ва хизматрасонии санъаткорон баргузор карда мешаванд.

4. Гузаронидани маъракаи ақиқа манъ аст.

5. Падару модар ва дигар шахсони онҳоро ивазкунанда метавонанд аз маблаъҳои сарфашуда то расидан ба синни балолъат дар бонкҳо ба номи писаронашон суратҳисоб кушоянд.

6. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки имконияти молиявӣ доранд, метавонанд бо иштироки комиссияҳои доимии маҳаллӣ хатнасури хайриявии писарони бепарастор ва аз оилаҳои камбизоатро баргузор намоянд.

7. Тартиби гузаронидани хатнасури хайриявиро мақоми ваколатдор муайян менамояд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 10. Тўйи домодию арӯси

1. Тўйи домодию арӯси дар давоми на бештар аз ду рӯз ба таври ихтиёрӣ бо ороستاني зиёфат барои то 150 нафар ва додани оши тўй барои то 200 нафар аз ҳисоби ҳар ду ҷониб гузаронида мешавад (Қонуни ҚТ аз 18.06.2008 [№ 390](#)).

2. Ташкили маърақаҳои ғоғиҳаи тўй, маслиҳатошӣ, идонабарӣ, сандукбарон, сарупобинон, ҷойгаштак, раисталбон, қудоталбон, ноншиканон, хонакашон, модарталбон, падарталбон, рӯйбинон, ҷодарканон, муборакбодӣ, шаҳтозон (роҳбандон), тақдими сарупо барои меҳмонони тарафайн ва ҳешу табори домоду арӯс, ба истиснои тақдими тӯҳфаҳо барои домоду арӯс ва падару модари онҳо манъ аст (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

3. Маросими домодталабон ва арӯсбинон ба таври ихтиёрӣ дар доираи оила бо иштироки то 15 нафар гузаронида мешаванд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

4. Падару модари домоду арӯс ва ё шахсони онҳоро ивазкунанда бо маслиҳати тарафайн метавонанд ба ҷойи додани оши тўй маблаъи онро ҷиҳати беҳтар гардондани шароити зиндагии навхонадорон сарф намоянд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

5. Ҳамсарон ҳуқуқ доранд, ки тибқи муқаррароти Кодекси оилаи Ҷумҳурии Тоҷикистон байни худ аҳдномаи никоҳ банданд.

6. Маросими бақайдгирии давлатии ақди никоҳ дар мақомоти сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ ва ҷамоатҳои шаҳраку деҳот бо истифодаи на бештар аз 4 автомашинаи сабукрав гузаронида мешавад (Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

7. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки имконияти молиявӣ доранд, метавонанд бо иштироки комиссияҳои доимии маҳаллӣ тўйи домодию арӯсии хайриявии ҷавонро аз оилаҳои камбизоат баргузор намоянд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

8. Тартиби гузаронидани тўйҳои домодию арӯсии хайриявиро мақоми ваколатдор муайян менамояд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 11. Маросими дафну азодорӣ

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

1. Маросими чаноза бе махдудияти шумораи иштироккунандагон сурат мегирад.
2. Маросими "се", "чил" ва "сол" бе забҳи чорво ва додани таом гузаронида мешаванд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).
3. Дар маросими дафну азодорӣ ташкили "оши сари тахта", "душанбегӣ", "чумъагӣ", "ҳафт", "бист", "шашмоҳагӣ", ҳамчунин додани пули нақд ва дигар ашё, ба истиснои ҳаққи хизмати қабркан ва мурдашӯй, манъ аст (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).
4. Тартиби гузаронидани маросими дафну азодориро мақоми ваколатдор муайян менамояд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 12. Маросими ҳаҷ

1. Маърақаҳои гусел ва пешвози ҳочиён дар доираи оила гузаронида мешаванд.
2. Ташкили маърақаҳои, ҳочизиёрат, ҳочиталабон ва ҳочиошӣ қатъиян манъ аст (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).
3. Тартиби сафари шаҳрвандонро барои адои ҳаҷ ва умра Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 13. Ҷои баргузории чашну маросим

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

1. Чашну маросим дар майдончаҳои (ҳавлиҳои) назди биноҳои истиқоматӣ, дохили хонаҳои шахсӣ ва ё дар тарабхонаҳо, қаҳвахонаҳо, ошхонаҳо ва ё тӯйхонаҳо бо риояи тартиботи ҷамъиятӣ гузаронида мешавад (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).
2. Маросими мавлудхонӣ ба таври ихтиёрӣ танҳо дар масҷидҳо бе ҷамъоварӣ ва додани маблаъи пулӣ ва таом сурат мегирад. Дар чашну маросим пошидан ва часпондани пул манъ аст (Қонуни ҚТ аз 30.05.2017 [№ 1428](#), аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

БОБИ 4. ТАНЗИМИ ХИЗМАТРАСОНӢ ДАР ЧАШНУ МАРОСИМ

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

Моддаи 14. Тартиби хизматрасонии чашну маросимҳо аз тарафи муассисаҳои фарҳангӣ, тарабхонаҳо ва ошхонаҳо

1. Хизматрасонии ҳунармандон дар тӯю маъракаҳо дар асоси шартномаи тарафайн бо риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

2. Маъмурияти қаҳвахона, ошхона, тарабхона ва тӯйхонаҳо ӯҳдадоранд хизматрасонии тӯю маъракаҳоро дар асоси шартномаи тарафайн ба роҳ монда, ҳангоми баргузори тӯю маъракаҳо талаботи Қонуни мазкурро вобаста ба шумораи даъватшудагон ва вақти баргузори онҳо риоя намоянд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

3. Тӯю маъракаҳо дар шаҳрҳо дар рӯзҳои истироҳат аз соати 8 то соати 22 ва дар рӯзҳои корӣ аз соати 18 то соати 22, дар шаҳраку деҳот (аз ҷумла шаҳраку деҳоти тобеи шаҳр) дар рӯзҳои истироҳат аз 1 апрел то 31 октябр аз соати 6 то соати 22, аз 1 ноябр то 31 март аз соати 8 то соати 22 ва дар рӯзҳои корӣ аз соати 18 то соати 22 гузаронида мешаванд. Давомнокии тӯю маъракаҳо то се соат муқаррар карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

4(1). ҶАДДАРИИ ШАХСОНИ ВОҶЕЙ ВА ҲУҚУҚӢ ҲАНГОМИ ГУЗАРОНИДАНИ ТУЮ МАЪРАКАҲО ВА МАҲДУДИЯТ ОИД БА ГУЗАРОНИДАНИ ЧАШНУ МАРОСИМ

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#), аз 25.06.2021 [№ 1792](#))

Моддаи 14(1). ҶАДДАРИИ ШАХСОНИ ВОҶЕЙ ВА ҲУҚУҚӢ ҲАНГОМИ ГУЗАРОНИДАНИ ТУЮ МАЪРАКАҲО

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

1. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ӯҳдадоранд чашну маросимро бо риояи талаботи Қонуни мазкур баргузор карда, мақоми ваколатдор ва комиссияҳои доимии маҳаллиро доир ба баргузори тӯйи домодию арӯсӣ ва маросими азодорӣ хабардор намоянд.

2. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ӯҳдадоранд рукнҳои фарҳанги миллӣ, аз ҷумла забони давлатӣ ва либосҳои миллиро ҳифз намоянд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 14(2). Маҳдудият оид ба гузаронидани чашну маросим

(Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#))

Дар ҳолатҳои истисноӣ бо риояи муқаррароти қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми вазъияти ғавқулода, ҳолатҳои ғавқулодаи дорои хусусияти табиӣ ва техногенӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад меъёрҳои маҳдудкунандаро оид ба гузаронидани чашну маросим муқаррар намояд (Қонуни ҚТ аз 25.06.2021 [№ 1792](#)).

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 15. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

(Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#))

1. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.
2. Аъзои Ҳукумат, Раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия, дигар шахсони мансабдори давлатӣ, хизматчиёни давлатӣ, судяҳо, кормандони мақомоти прокуратура, амният, қорҳои дохилӣ, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, андоз, гумрук, кормандони мақомоти дигари ҳифзи ҳуқуқ, хизматчиёни ҳарбӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур аз ҷониби онҳо ва фарзандонашон мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз мансаб озод карда мешаванд (Қонуни ҚТ аз 28.08.2017 [№ 1461](#)).

Моддаи 16. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон   Э. Раҳмонов

ш. Душанбе

8 июни соли 2007 № 272